

Таким чином, кібербезпека є критично важливим питанням, яке стосується кожного. Розуміючи природу кіберзагроз і вживаючи належних заходів для свого захисту, окремі особи та організації можуть зменшити свою вразливість до кібератак і сприяти створенню більш безпечного та захищеного цифрового середовища. Сучасна безпекова ситуація як у державі, так і світі в цілому кардинально змінюється, що є поштовхом для появи якісно нових регуляторів, які у своєму арсеналі матимуть ефективні важелі впливу на суспільні і соціальні відносини в кібернетичній сфері. Ключовим завданням державної кібербезпекової політики дедалі виразніше виступає створення гарантованих умов реалізації національних інтересів у сфері освіти.

Список використаних джерел:

1. Мельник С. Концептуальні основи організації професійної підготовки майбутніх фахівців із кібербезпеки. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. № 10. С. 79–88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2016_10_9
2. Diorditsa I. State of training of cyber security specialist. *Visegrad Journal on Human Rights*, 2016. 6/1, 59–65.

Владислав МІХЄЄВ
здобувач вищої освіти 3 курсу ОС «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта. Фізична культура та спорт»
Науковий керівник: **Марина НЕТРЕБА**
кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет,
м. Київ

ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ УЧНІВ

Ціннісні орієнтації охоплюють усі сфери діяльності людини, сприяють осмисленню найбільш суттєвих сторін її способу життя,

розкривають стилі взаємовідносин особистості і суспільства. У структурі та самоусвідомленні особистості надзвичайно важливі морально-ціннісні орієнтації, оскільки саме вони відображають її людські характеристики. Система морально-ціннісних орієнтацій – це та ланка, яка поєднує суспільство з особистістю і визначає, в ім'я чого відбувається та чи інша діяльність і якими засобами вона реалізується.

Педагогі зазначають, що заклади освіти повинні забезпечувати систематичне моральне виховання, і створити відповідні основи для цього. Вони вважають, що школи несуть відповідальність і зобов'язання допомагати учням робити внесок у суспільство способами, які не обмежуються цінністю суспільного виробництва, але також враховують про соціальну цінність сприяння суспільній доброті з моральної точки зору [2].

Громадянське та ціннісне виховання поступово було включено до категорії морального виховання та стало його невід'ємною частиною. Моральне виховання має приділяти більше уваги особистісним факторам учнів, ніж дисциплінарній освіті, включаючи фактори соціальної ідентичності, що складаються з раси, статі та національності, а також особистісні фактори, такі як характер і темперамент. Таким чином, місія морального виховання поступово включає формування соціальної ідентичності учнів [4].

Розглянемо декілька прийомів та методів для реалізації завдань морального виховання учнів:

- під час етичної бесіди використовуємо позитивний приклад поведінки дітей;
- говоримо про правила поведінки та спілкування в школі, удома, на вулиці, у громадських місцях; про позитивні та негативні моральні якості; про прийнятні способи прояву емоцій ,про роль ціннісного ставлення до людини;

- окремий вид етичних бесід у повсякденному житті – це бесіди за ініціативи школярів;
- колективне обговорення важливих моральних проблем здійснюємо за допомогою «Мозкового штурму», що об'єднує учнів та сприяє спільному прийняттю і схваленню певних правил, яких слід дотримуватися;
- прийом «Мікрофон» надає змогу кожному висловитися швидко, по черзі відповідаючи на запитання, або обґрунтовуючи свою думку чи позицію.

Кожен педагог у роботі виховання моральних цінностей у дітей повинен створити таку обстановку, в якій усі школярі відчуватимуться рівними серед рівних, і за успіхами у навчанні, становищем у колективі і за ставленням до однокласників. Визначати результативність морального виховання за дотриманням дітьми норм моралі всупереч власній вигоді та інтересам без зовнішнього контролю чи примусу з боку дорослих, особливо в умовах вільного морального вибору, коли виникає спокуса порушити їх [5].

Отже, головна мета моральної освіти – підготовка учнів до участі в житті суспільства. Натомість її можна розділити на два допоміжні аспекти: по-перше, її мета полягає в тому, щоб служити індивідуальному розвитку учнів, щоб схилити учнів до дорослого життя, де вони можуть виробити власну соціальну ідентичність; по-друге, моральне виховання має на меті сприяти раціональному, впорядкованому розвитку суспільства шляхом культивування про соціальної поведінки учнів, як це розглядається з точки зору соціального розвитку учнів.

Список використаних джерел:

1. Антонюк В. С. Між товстим і худим: відповідь на кризу моральної освіти. *Моральна освіта*, 2012. 41. С. 245–260

2. Басюк Н. А. Моральний розвиток і моральне виховання. URL: <http://surl.li/gldez> (дата звернення 06.04.2023)

3. Вакуліч Н. В. URL: <http://ostrozhecka.gromada.org.ua/news/1612532277/> (дата звернення 06.04.2023)

4. Даниляк Р. З. Проблема релігійного морального виховання молодших школярів у культурно-історичних обставинах кінця XX – початку XXI ст. Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті: Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 березня 2016 року) [редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький]. Ченстохова. Ужгород. Дрогобич : Посвіт, 2016. С. 227–228.

5. Лях Т. Моральне виховання учнів початкових класів. URL: <https://naurok.com.ua/moralne-vihovannya-uchniv-pochatkovih-klasiv-153805.html> (дата звернення 06.04.2023)

Анна ПАНЧУК
здобувач вищої освіти 1 курсу ОС «магістр»
спеціальності 073 «Менеджмент»
Науковий керівник: **Ангеліна РОЛЯК**
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ: ЗВ'ЯЗОК ІСТОРІЇ ТА СЬОГОДЕННЯ

Досліджуючи економічну освіту в Україні, ставимо за мету простежити її еволюцію та віднайти стійкі тенденції розвитку на сучасному. Вивчення шляхів трансформації економічної освіти в Україні ґрунтується на застосуванні історичного принципу дослідження, що передбачає зв'язок соціальних явищ, розгляд дійсності через виникнення явища в історії, його